

ДИЧКА Н. І.

*Національний технічний
університет України “КПІ”, м. Київ*

**ВІДБІР НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ НАПИСАННЯ
АНГЛОМОВНОГО ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ НА РОЗРОБКУ
ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Важливим питанням, є питання відбору навчального матеріалу, який є основою змісту навчання англomовного професійно-орієнтованого письма студентів комп'ютерних спеціальностей. Проблему критеріїв відбору навчального матеріалу відображено у працях О.Б. Тарнопольський та С.П. Кожушко, О. П. Биконі, Н. Ф. Бориско, Н. В. Єлухиної, Є. В. Мусницької, Н. С. Жданової, О. В. Носонович, В. Л. Скалкіна, D. M. Brinton, A. Snow, T. Hutchinson, A. Waters та інших, але й надалі вона залишається актуальною, особливо стосовно професійно-орієнтованого навчання письма.

Відбір навчального матеріалу у нашому дослідженні здійснювався згідно загальних вимог, що висуваються до відбору навчального матеріалу з урахуванням специфіки навчання англійського письма студентів-бакалаврів комп'ютерних спеціальностей, а саме:

- достатності змісту для реалізації цілей і завдань навчання професійно-орієнтованого письма,
- доступності змісту для засвоєння студентами
- відповідності інтелектуальному рівню та інтересам майбутнього фахівця з комп'ютерних спеціальностей в іншомовному спілкуванні,
- мінімізації змісту навчання (відібраний зміст повинен бути достатнім для задоволення усіх найбільш імовірних професійних потреб майбутніх бакалаврів комп'ютерних спеціальностей),

– забезпечення повноцінного міжкультурного спілкування в рамках відібраного матеріалу.

У межах нашого дослідження ми керуємося методикою С.Ю. Ніколаєвої [3, 5], відповідно до якої спочатку відбирається предметний аспект змісту навчання – сфери, тематики, ситуації, тексти, лінгвосоціокультурний матеріал, мовний матеріал, навчальні стратегії), а потім процесуальний аспект – знання, навички та вміння, необхідні для формування професійно-орієнтованої комунікативної компетенції в письмі студентів комп'ютерних спеціальностей. Перш за все матеріал до компонентів предметного та процесуального аспектів змісту відбирався з автентичних текстів, оскільки, як зазначає Г.В. Барабанова, у немовному ВНЗ універсальною дидактичною одиницею професійно-орієнтованого навчання є автентичний текст. Саме від змісту тексту залежить ефективність організації навчальної професійно-орієнтованої діяльності з розуміння смислової інформації та результативність засвоєння термінологічної лексики при вживанні її у висловлюванні студентів [1].

Англомовні автентичні тексти технічних завдань (ТЗ) до програмних розробок послужили цінним інформаційним та пізнавальним матеріалом, які доповнили знання студентів про стандарт написання технічних завдань, джерелом словникового запасу студентів, прикладом вживання термінологічної лексики, аббревіатур, визначень, акронімів професійно-орієнтованої сфери. Автентичним вважаємо текст, який спочатку не був призначений для навчальних цілей [4]. У процесі розроблення нашої методики нами було проаналізовано 30 (20-англійською, 10-українською) текстів ТЗ до програмних розробок як українською так і англійською мовою, створених розробниками ТЗ на виробництвах, фірмах, компаніях.

У результаті аналізу описаних критеріїв науковцями ми виділили ті, які безпосередньо пов'язані з метою навчання професійно-орієнтованого письма студентів комп'ютерних спеціальностей: **1)** автентичності; **2)** професійної спрямованості та комунікативності (ситуативно-тематичний) – наявність інформації професійного спрямування; **3)** функціональності (співвіднесеність з

певною сферою, темою, ситуацією, з урахуванням програми, репрезентативність матеріалу на мовному, мовленнєвому та екстралінгвістичному рівнях; лінгвосоціокультурної цінності інформації (передача специфіки ведення документації (ТЗ на програмну розробку є документом) іншої країни); 4) авторитетності Інтернет-джерела [2, с. 97].

Внаслідок аналізу науково-методичної літератури з даного питання критеріїв відбору мовного матеріалу та, враховуючи специфіку написання ТЗ до програмної розробки, виділяємо наступні критерії відбору лексичного матеріалу у межах нашого дослідження: критерії професійної спрямованості, комунікативної цінності, семантичної цінності, частотності, словотвірної здатності, сполучуваності, урахування лексичного запасу студентів для рівня В2. Критеріями відбору *граматичного матеріалу* в нашому дослідженні – це критерії мінімальної доцільності, частотності, зразковості на основі яких ми відібрали граматичні структури, необхідні для написання ТЗ до програмної розробки, які перелічені вище, в таблиці 3. *Матеріал для навчання техніки письма* відбирався за критеріями практичної необхідності та зразковості.

Критерієм відбору стратегій, необхідних для ефективного навчання професійно-орієнтованого письма у нашому дослідженні, є врахування вікових, психологічних особливостей та професійного інтелекту студентів комп'ютерних спеціальностей.

Компонентами *процесуального аспекту* виводилися з відібраного мовного, лінгвосоціокультурного та мовленнєвого матеріалу, а також із конкретних професійних потреб студентів комп'ютерних спеціальностей.

Таким чином, ми визначили мету, зміст навчання професійно-орієнтованого письма студентів комп'ютерних спеціальностей в предметному та процесуальному аспектах та виділили критерії його відбору. Це створює підґрунтя для визначення принципів навчання студентів з комп'ютерних спеціальностей складання технічного завдання до програмної розробки.

Література:

1. Барабанова Г.В. Когнитивно-коммунікативні аспекти обучения професійно-орієнтованому читанню в неязиковому вузе: Монографія/ Г.В. Барабанова. – Симферополь: Таврія, 2003. – 256 с.
2. Верёвкина-Рахальская Ю. Н. Методика использования Интернет-ресурсов в формировании коммуникативной компетенции студентов специализированных вузов на материале общественно-политической тематики: 2-ой курс, английский язык : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Верёвкина-Рахальская Юлия Николаевна. – М., 2007. – 291 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – К. : Ленвіт. – 2010. – № 3. – С. 3–10.
4. Носонович Е. В. Параметры аутентичного учебного текста / Е. В. Носонович, Р. П. Мильруд // Иностранные языки в школе. – 1999. – № 1. – С.11–18.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін.]. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.